

Nr 183.

Av herr **Wistrand**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 6 § förordningen den 11 juli 1924 (nr 378) angående postgirorörelse.

Postgirorörelsen är ett förträffligt och även utomordentligt billigt hjälpmedel för allmänheten vid penningförsändelser, som är värt stor uppskattning. Det är emellertid med hänsyn till statens inkomstbehov angeläget att avgifterna icke hållas oskäligt låga. Detta resonemang synes även ligga till grund för Kungl. Maj:ts proposition nr 40.

Som bekant äga postgirotransaktionerna rum i två olika former. Den ena hänför sig till inbetalningskort, varvid de penningar, som skola försändas, kontant inbetalas på postanstalt och beloppet av postgirokontoret tillhållas mottagaren, som måste vara postgirokontoinnehavare. Den andra sker med s. k. utbetalningskort och kan endast verkställas av en postgirokontoinnehavare, som ifyller och postar detta kort.

Portot för inbetalningskort är 10 öre för högst 5 kronors belopp, 15 öre för högst 50 kronors belopp och 20 för varje belopp därutöver. I genomsnitt blir portoavgiften 15.3 öre. Postverkets kostnader för hela transaktionen äro emellertid betydligt högre, nämligen 22.57 öre.

För utbetalningskostnaden är portot oavsett det försända beloppet enhetligt 10 öre. Men postverkets omkostnader äro i detta fall ännu mycket större, nämligen 34.63 öre.

Portoinkomsterna i postgirorörelsen täcka således icke på långt när utgifterna för rörelsen.

Då emellertid postgirot ständigt förfogar över mycket stora summor, vilka göras räntebärande, är ränteinkomsten tillräckligt stor för att rörelsen i det hela skall bära sig och lämna visst överskott, som t. ex. år 1936 beräknades till 178,000 och år 1939 till 659,000 kronor.

Med hänsyn till disproportionen mellan inkomster och utgifter för de olika slagen inbetalnings- respektive utbetalningskort föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 40 att portot för utbetalningskort höjes från 10 öre till 15 öre. Detta beräknas giva en merinkomst av 700,000 kronor.

Om även portosatserna för inbetalningskort överlag höjdes med 5 öre, skulle inkomstökningen stiga till över 2 miljoner kronor. Då på ett inbetalningskort 5 kronor kunna försändas för 10 öre och postverket härför har en kostnad av 22.57 öre, medan samtidigt ett vanligt inrikes brev befordras till ett pris av 15 öre och postverkets kostnad därför utgör ett väsentligt lägre belopp än dessa 15 öre, synes det befogat att höja lägsta postgiroavgiften från

10 till 15 öre. Ej heller vore det oskäligt eller betungande, om avgifterna för större penningförsändningar höjdes med 5 öre till 20 respektive 25 öre. Det bleve ändock en mycket billig befordringsform, för summor över 5 kronor genomgående understigande postanvisningsavgiften för motsvarande belopp.

Själva postgirotransaktionerna kosta, som av ovanstående framgår, postverket mer i utgifter än portot inbringar, och skulle även efter den föreslagna avgiftsförhöjningen allt fortfarande komma att göra det. Det är endast genom de samtidigt uppkommande ränteinkomsterna, som rörelsen kan angivas bärig. Postgirorörelsen innebär emellertid för allmänheten så många påtagbara fördelar i konkurrens med andra penningöverflyttningsmetoder, att en rimlig förhöjning av samtliga avgiftssatser bör kunna ifrågakomma. Användningen av postgiro medför fördelen icke endast av pengarnas översändande utan även av beloppets bokföring för postgiroinnehavarna. Dessa förmåner skulle även med den här föreslagna avgiftshöjningen allt fortfarande tillhandahållas under självkostnadspris.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får jag i anslutning till Kungl. Maj:ts proposition nr 40 föreslå,

att riksdagen beslutar höja samtliga avgifterna i postgirorörelsen med vardera 5 öre.

Stockholm den 18 februari 1941.

Karl Wistrand.